

VII.16

SORTARE, ETICHETARE, AMBALARE

VII.16.1. Sortarea produselor

În faza finală a confecționării și finisării produselor de îmbrăcăminte se realizează sortarea. Sortarea produselor finite se realizează în scopul repartizării acestora pe beneficiari, comenzi, ordine. În vederea completării numărului de produse plasate într-o anumită structură convenită cu beneficiarul, pentru ambalarea și expedierea acestora la termenul de livrare, produsele se împart în funcție de mărime, poziție coloristică, model și clasă de calitate.

În urma sortării produselor finite pe comenzi sau ordine, în funcție de beneficiar, se vor plasa etichetele de prezentare stabilite.

VII.16.2. Etichetarea produselor

Etichetarea produselor asigură transmiterea informațiilor între producători și beneficiari și se realizează în scopul orientării cumpărătorului la selectarea unui anumit produs, în vederea achiziționării acestuia, cât și la întreținerea ulterioară

Etichetarea produselor destinate pieței interne se realizează conform STAS 5665-77, iar pentru cele destinate partenerilor externi se realizează conform clauzelor contractuale.

Conform legislației în vigoare, fiecare produs de îmbrăcăminte trebuie să fie marcat cu următoarele specificații minime obligatorii:

- marca de fabrică;
- denumirea produsului;
- mărimea, talia și grupa de conformații;
- numărul standardului sau al normei interne;
- numărul modelului;
- denumirea țesăturii și numărul de cod;
- clasa de calitate;
- data fabricației;
- semnul organului de control tehnic al calității.

Marcarea se realizează pe etichete confecționate din carton flexibil sau din alt material, stabilit cu acordul beneficiarului și așezate la loc vizibil. Acestea au și rol comercial, de reclamă și pot transmite consumatorului informații implicite în ceea ce privește calitatea produsului finit. Această etichetă se poate constitui într-un argument convingător pentru cumpărarea unui anumit produs.

Marca de fabrică și mărimea se înscriu în mod obligatoriu și pe embleme (etichete textile), țesute sau imprimate. Modelul și materialul din care se execută etichetele textile se stabilesc cu acordul beneficiarului. Pe lângă specificațiile menționate anterior, produsele de îmbrăcăminte vor fi marcate în mod obligatoriu și cu compoziția fibroasă, precum și cu indicații pentru întreținere. Specificarea compoziției fibroase este deosebit de importantă pentru produsele supuse controlului vamal, în funcție de informațiile conținute în aceasta realizându-se încadrarea produselor de îmbrăcăminte în anumite grupe. Acestea urmează filiere vamale distincte, aplicându-se taxe vamale diferite. Pe eticheta de compoziție se trece atât compoziția materialului de bază cât și compoziția fibroasă a căptușelii, dacă este cazul.

Codul ISO referitor la simbolizarea internațională a indicațiilor pentru întreținerea textilelor se bazează pe cinci simboluri:

	spălare
	procesul de albire (clorare)
	călcare
	curățare chimică
	uscare

Spălarea produselor de îmbrăcăminte. Există trei variabile ale procesului complet de spălare:

- temperatura apei;
- intensitatea procesului de spălare;
- modul de clătire și de eliminare a apei.

În urma consultării consumatorilor din diferite țări și a considerentelor tehnice legate de caracteristicile materialului textil, a mașinilor de spălat și a produselor, s-au identificat 11 tipuri de procese de spălare diferite, prezentate în tabelul VII.16.1.

Temperatura maximă, în °C, este prezentată în simbolul „cadă de baie“.

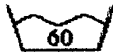

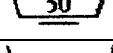
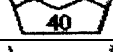

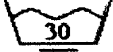

Simbolul		indică o intensitate normală până la maximum, cu centrifugare normală.
Simbolul		indică reducerea intensității spălării cu proces de centrifugare de scurtă durată.
Simbolul		indică o spălare cu reducere puternică, până la minimum, a intensității spălării, urmată de o centrifugare normală.

Albirea produselor de îmbrăcăminte.

Simbolul		indică posibilitatea albirii cu agenți pe bază de clor.
Simbolul		indică imposibilitatea folosirii albirii.

Tabelul VII.16.1

Simboluri de etichetare pentru operația de spălare

Nr. crt.	Simbol	Destinație
1.		Articole din bumbac sau in alb, fără finisaje speciale
2.		Articole din bumbac, in, viscoză, fără finisaje speciale, vopsite în culori rezistente, până la 60° C
3.		Articole din poliamidă albă, amestecuri din poliester și bumbac albe
4.		Articole din poliamidă colorată, poliester, articole din bumbac și viscoză, cu finisaje speciale, amestecuri din bumbac și poliacrilonitril, amestecuri din poliester și bumbac colorate
5.		Articole din bumbac, in, viscoză vopsite cu coloranți rezistenți la 40° C dar nerezistente la 60° C
6.		Articole din poliacrilonitril, acetat și triacetat, amestecuri cu lână, amestecuri lână/poliester
7.		Lână, amestecuri din lână cu bumbac sau viscoză, mătase
8.		Vezi articolele incluse la 6 și 7
9.		Articole din bumbac cu finisaje speciale ce permit fierberea, dar necesită uscare lentă (picătură cu picătură)
10.		Articole ce nu pot fi spălate la mașină. Producătorii de îmbrăcăminte pot include indicații proprii pe aceste etichete
11.		Nu se spală

Călcarea produselor de îmbrăcăminte. Numărul de puncte plasate pe simbolul pentru călcare indică reglarea corectă a temperaturii; cu cât numărul de puncte este mai mic, cu atât temperatura indicată este mai mică. Principalele trepte de călcare vor fi prezentate în tabelul VII.16.2.

Tabelul VII.16.2

Simboluri de etichetare pentru operația de călcare

	Simbol	Descriere	Temperatura de călcare (°C)	Compoziția fibroasă a materialelor textile ce pot fi călcate
1.		Rece	110	Articole din PNA, elastomeri, acetat, nylon, poliester
2.		Cald	150	Articole din amestecuri cu poliester, triceluloză, mătase, lână
3.		Fierbinte	200	Articole din bumbac, in, viscoză sau viscoză modificată
4.		–	–	Nu se calcă

Modificări ulterioare pentru fiecare din treptele de temperatură indicate sunt posibile pentru a permite diferențieri în condiții de călcare particulare.

Articolele realizate din amestecuri de fibre pot fi călcate în mod frecvent la temperaturi mai ridicate decât cea recomandată pentru componenta cea mai sensibilă la temperatură. Materialele textile cu finisaje speciale pot necesita temperaturi de călcare mai coborâte.

Curățarea chimică a produselor de îmbrăcăminte.

Simbolul		indică posibilitatea curățării chimice cu toți solvenții utilizați în general.
Simbolul		indică posibilitatea curățării chimice cu tetracloretilenă, hidrocarburi (white spirt), triclortrifluoretan (solvent 113), triclorfluoretan (solvent 11).
Simbolul		posibilitatea curățării chimice cu white spirt sau triclortrifluoretan (solvent 113).
Simbolul		indică faptul că produsul de îmbrăcăminte nu se curăță chimic.

Dacă simbolul este subliniat cu o bară, procesul de curățare chimică presupune un tratament special.

Uscarea produselor de îmbrăcăminte. Marea majoritate a articolelor textile permit uscarea cu mașina rotativă de uscat. Specificațiile în acest sens de pe etichetă trebuie să indice dacă uscarea cu mașina rotativă este soluția optimă pentru un anumit articol sau dacă acest tip de uscare nu este indicat în anumite cazuri.

Simbolul		indică posibilitatea utilizării mașinii rotative pentru uscare.
Simbolul		interzice utilizarea mașinii rotative pentru uscare.
Simbolul		recomandă ca uscarea să se realizeze cu produsul în stare întinsă.
Simbolul		recomandă ca uscarea să se realizeze cu produsul întins pe o suprafață plană (nu se atârână).
Simbolul		indică uscarea cu mașina rotativă la temperatură ridicată.
Simbolul		indică uscarea cu mașina rotativă la temperatură coborâtă.

Numărul, locul și modul de fixare a etichetelor se indică în standardele sau normele tehnice interne ale confecțiilor.

În acest sens, pentru produsele simple cu sprijin pe umeri se va exemplifica modul de plasare a etichetelor stipulat de NTR 12574/84 pentru produsul cămașă pentru bărbați.

Eticheta cu denumirea firmei producătoare se fixează pe platcă, în interior, la mijloc, în stare întinsă; eticheta de mărime este cusută în formă de inel, cu extremitățile fixate în cusătura ce fixează emblema firmei producătoare, pe latura de jos. În cazul în care cămașa nu are platcă spate, aceste etichete se fixează în cusătura de aplicare a feței de guler, la spatele produsului.

Eticheta cu compoziția fibroasă se fixează în cusătura laterală, cu aproximativ 10 cm deasupra liniei de terminație, împreună cu eticheta cu semnele de întreținere. O etichetă de carton se va fixa de nasturii de pe fața produsului.

Produsele cu sprijin în talie (fustă, pantalon) vor avea etichetele textile plasate:

- pe dosul de betelie;
- în cusătura de fixare a dosului de betelie a produsului;

- pe punga de buzunar de pe spatele produsului.
- în cazul produselor căptușite cu sprijin pe umeri se fixează o etichetă de carton în interiorul produsului, pe bizet, la partea dreaptă. Cea de a doua etichetă de carton se va agăța la loc vizibil.

Etichetele textile se vor fixa în una din pozițiile următoare:

- pe căptușeala spate, sub agățător;
- în cusătura laterală, la aproximativ 10 cm sub răscoiala mânecii;
- în interiorul buzunarului realizat în căptușeala sacoului, la partea superioară.

Etichetele pot fi fixate pe produs prin coasere, prin împușcare, cu ajutorul pistoalelor realizate în acest scop (etichetele de carton), sau prin intermediul unor fire speciale (de grosime mai mare) sau a lanțului realizat prin împletirea firelor la mașina de surfilat, trecute printr-o perforație practică în etichetă și înfășurate în jurul unui nasture.

La confecțiile formate din două sau mai multe piese, etichetele prevăzute se fixează pe piesa principală. Pe etichetă, după denumirea produsului, se va înscrie și numărul de piese componente. Celelalte piese componente trebuie să aibă o etichetă de carton flexibil sau din alt material, stabilit cu acordul beneficiarului, pe care se înscriu numai următoarele mențiuni: mărimea și talia, denumirea materialului textil, numărul modelului, prețul (în cazul în care există un preț stabilit pentru fiecare piesă componentă), semnul organului de control tehnic al calității.

Mărimea și talia se înscriu și pe o emblemă textilă, prin țesere sau imprimare.

Dat fiind faptul că pe piață apar în mod frecvent produse realizate din materiale noi sau cu finisaje speciale mai puțin cunoscute cumpărătorilor, pentru o mai bună informare a acestora, pe lângă etichetele clasice, pe baza specificațiilor contractuale, produsele pot fi însoțite de materiale ce cuprind o scurtă descriere a particularităților noilor materiale sau finisaje textile.

VII.16.3. Ambalarea produselor de îmbrăcăminte

Ambalarea produselor de îmbrăcăminte se realizează în scopul menținerii formei finale, al protejării acestora pe timpul transportului la beneficiar, al depozitării și pentru îmbunătățirea aspectului produsului în magazin.

Modalitățile de ambalare sunt dependente de tipul produsului, specificul unității în care se desfășoară produsul, calitatea acestuia etc.

Pentru produsele de îmbrăcăminte modalitățile de ambalare frecvent întâlnite sunt:

- pliere și plasare în pungă de polietilenă;
- în cutii de carton;
- pe umerase cu sau fără protejare cu sac de polietilenă.

Ambalajele colective sau de transport trebuie să fie marcate cu următoarele mențiuni (conform STAS-5665/77):

- marca de fabrică;
- mărimea, talia și grupa de conformații;
- numărul modelului;
- clasa de calitate;
- denumirea țesăturii;
- culoarea (desenul);
- numărul de bucăți;
- prețul.

Modalitatea de ambalare specifică fiecărui tip de produs de îmbrăcăminte și model în parte se stabilește de către firma producătoare în acord cu beneficiarul, în condițiile respectării standardelor sau normelor în vigoare.

NTR12574/84 prevede, pentru produsul cămașă pentru bărbați, următorul mod de ambalare: fiecare cămașă se împătorește la formatul 19×34 cm, fiind pliată pe un suport de carton de formă dreptunghiulară. Cămașile pliate se introduc în pungi de polietilenă, apoi în cutii de carton, câte 6–20 bucăți, pe care se înscriu următoarele: denumirea produsului, talia și mărimea, numărul de bucăți, semnul controlului tehnic de calitate.

Costumele pentru bărbați, în cazul în care se ambalează în cutii, vor respecta indicațiile din STR 27597-86. Se vor așeza câte trei bucăți din aceeași talie, mărime, model și articol și se leagă. La ultimele cutii sau pachete din lot se admite ca pachetul să nu conțină produse de aceeași talie, mărime, iar numărul lor poate fi mai mic. Sacoul și vesta se așază în stare întinsă, iar pantalonul se îndoaie o singură dată. Produsele ambalate în pachete vor fi protejate cu hârtie de ambalaj sau alte materiale destinate acestui scop.

Pentru păstrarea calității produselor și creșterea productivității s-a încercat automatizarea ambalării produselor. În acest sens, s-au realizat utilaje specializate pentru plasarea pe umerase a produselor, protejate apoi de sac de polietilenă, sau pentru pliarea cămașilor pe carton și introducerea acestora în pungi.

În cazul produselor destinate partenerilor străini, modul de ambalare se stabilește de comun acord cu aceștia, în conformitate cu prevederile contractuale.